

[Augsburg], 6. Januar 1571

An Johannes Crato von Kraffttheim

UB Breslau, Ms. 9820 (Rehdigeriana 246), Nr. 346 (fol. 457r-v).

Nobili viro, doctrina, virtute, autoritate, praestanti, D. Ioanni Cratoni à Craffttheim, Caesareo consiliario et medico intimo. Domino et patrono suo colendo.

Χοίρειν καὶ εὖ διάγειν τοῦτόν τε καὶ τοὺς λοιποὺς ἀπαντας ἐνιαυτούς.

Valde me puderet, Clariss[ime] vir, D[omine] et patrone colende, officium scribendi excusatione potius quam assiduitate literarum explere: nisi me tua singularis humanitas vltro excusaret. Fui afflictus valetudine per omnem ferè aetatem. Nunc verò τὸ χαλεπὸν γῆρας tot mala secum apportat, vt ea nec viribus animi sustinere satis, nec medicamentis propulsare possim: et muneri meo scholastico deesse, contra consuetudinem meam, saepicule cogar, nec amicis morem gerere liceat. D. quidem Hainzelium toto hoc bimestri vix semel inuisi, cum alias καθ' ἔκαστην ἑβδομάδα συσσιτεῖν αὐτῷ soleam. καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ, κατὰ πλάτωνα, μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν ἐμαυτῷ εἰμαρ μένην τῆς ζωῆς διαγωγήν. Nunc E. T. literis respondeo. Gnomologia Demosthenica fuit mihi πάρεργον recognitionis. Superuacanea consectari, quam necessaria praetermittere malui: quod haec non tam facilè adduntur, quam illa resecantur. Nomen meum, contra edictum meum, non vtique consulare, est additum. Nunc, quae in Isocrate olim temerè collegi, ne nihil agam, relego, et editioni adorno: quam cum Oporiniani repudiarint (Neque enim lucubratiunculam hanc semel atque iterum offerentem, vlo verbo dignati sunt) ad Episcopium mittente decreui. Est gnomologia aequè ἀτακτος: sed, vt opinor, hominib[us] vel occupatis, vel ignavis neque ingrata neque inutilis futura. τὸν τοῦ ἀναξαγόρου νοῦν, τὸν τὴν ἀταξίαν εἰς τάξιν ὀγαγόντα, imitentur ij, quibus est plus ingenij et ocij. Crimen τῆς περιεργίας καὶ ἀκρισίας non pertimesco: cum mea omnia nugatoria esse, libenter fatear, ἀδιαφόρως ἔχων πρὸς τοὺς ἀγνώμονας τῶν κριτῶν, καὶ δόξης ὀλιγωρῶν. Vtinam consistam ἐν τῇ δικαιοκρισίᾳ τοῦ θεοῦ: cuius voti diuina clementia compos factus si fuero: περὶ τῶν ἐνθάδε φλυαρουμένων οὐ φροντὶς ιπποκλείδῃ. Quòd Hauenreuteri fructum coeperunt humanitatis tuae, mihi gratissimum est. Oporinianos nouum Isocrati petere priuilegium miror, cum sexennium proxima editione, de qua, siue perfidiae, siue oscitantiae illorum iure optimo succenseo, iactarint. Et tamen boni viri auariciae me insimulant, quod paucos f. ab ijs exegi, ad compensandos descriptionis sumptus. Omnino ad complementum operis, et nouae editionis commendationem aliquid momenti allatura esset haec qualis qualis gnomologia. Sed nec inuitis eam obtrudendam censeo, neque illorum cessationis et sordium denuò periculum faciendum. Neque illi Episcopio litem intendere debebunt, si is impresserit, quod per illos oppressum fuisse, ἀνέκδοτον, ἄλλωστε κεχωρισμένην πραγματείαν οὖσαν. De Demosthene (quem Augustano senatui, cuius liberalitas nobis haec ocia fecit, grati animi officium, vt postulat) quartum iam mensem nihilo plus audio, quam de ijs quae ἔξω τῶν ἡρακλείων στηλῶν geruntur. Qui si ita expressus fuerit, vt à me adornatus est, non amicis tantum meis, vt spero, probabitur: sed et aemulos atque obtrectatores κρόμμυα ἐσθίειν κελεύσει. Sin κακογραφία mea typographos feffellerit: aut ex intervallis missae emendationes et commentationes minus aptè dispositae fuerint: τλήσομαι ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ, οὐ μέντοι πληγέων ἀδαήμων οὔτε βολάων eandem calamitatem et in Specimine et Suida expertus. Caeterum opus ipsum eiusmodi est, vt sine vlo incommodo tribus praelis, aut pluribus etiam facessere negocium possit. Basilienses, columnas probant, me improbante. Sed quid agam? μιᾶς χειρὸς ἀσθενῆς μάχη. Maior pars vincit meliorem. Xylandricae versionis iudicandae ocium non fuit adhuc. Annotationes hominis eruditii et diligentis mallem. Quas ille

se propter Geneuenses adhuc premere, mihi scripsit: quae eadem fortassis et Henrico Stephano sua caelandi causa est, ἐκατέρου τὸν ἔτερον ζηλοτυποῦντος κατὰ τύπον ἀντίτυπον. Quanto autem praestaret, eos sua et inter sese candidè, et cum studiosis benigne communicare? Fratri meo scribo, vt E. T. officij causa conueniat. Quod nisi fecerit: non tam fortassis μελαγχολία, χολωδέστερον ἡ μελαγχολικώτερον φύσει ὄντα, quam metus τῆς ἀγαπωμένης οἱ μετουσιώσεως φεγομένης, eum retardabit. Vellem equidem eum minus esse addictum esse τοῖς ἀλαζονολυμικοσοφισταῖς: τὰ ἱπποκράτους καὶ γαλήνου προτιμῶντα. Mihi quidem non persuasit, vt ab ebrioso quodam Iphofero spiritum vitrioli (fumum fortasse potius aut spumam) 32 taleris redimerem, quibus vas boni Rhenani vini comparaui: etsi id quoque nodosam chiragram ita auget, vt dubitem, quandiu dextrae vsum concessura sit. Sed cum nullum aliud potionis genus infirmus stomachus ferat: τὸ ἥπτον κακὸν ἐν ἀγαθοῦ μέρει ἀποδεκτέον. D. Camerarius antiquum obtinet, cum bene de me sentit et loquitur. Ego et tuam et illius excellentiam, quoad vixero, colere et amare non desistam. Vale. 6. Ianuarij qua tuas posteriores accepi. 1571.

Hiero[nymus] Wolfius.